

prima instanță: M. Diaconu
instanța de apel: N. Traciuc, E. Fistican, B. Bîrca

dosarul nr. 2ra-1454/15

ÎNCHEIERE

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță
Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Oriol Victor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oriol Victor
către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de
Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, cu privire la repararea prejudiciului
material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, prin care
a fost respins apelul declarat de Oriol Victor și admis apelul declarat de Ministerul
Justiției al Republicii Moldova, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun.
Chișinău din 29 mai 2014 cu emiterea noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii

c o n s t a t ă

La 24 ianuarie 2014 Oriol Victor a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu
Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, solicitînd repararea prejudiciului
material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 09 aprilie 2011 și 12
aprilie 2011, de către agentul constatator al Poliției Rutiere mun. Chișinău în
privața sa au fost întocmite două procese-verbale în baza art. 231 alin. (3) Cod
contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 2400 lei, pe motivul conducerii
automobilului de model „RAV 4”, n/î BE AE 181, fiind anterior privat de dreptul de
a conduce mijloacele de transport pe un termen de 6 luni, proces care ulterior a fost
încetat.

Indică că s-a adresat cu contestație privind anularea proceselor-verbale,
motivînd că conducea automobilul regulamentar și cu toate actele în regulă.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13.12.2011, a fost
admisă contestația, fiind anulate procesele-verbale și deciziile din data de 09 aprilie
2011 și 12 aprilie 2011, întocmite în baza art. 231 alin. (3) Cod Contravențional.
Hotărîrea a devenit irevocabilă prin neatacare.

Invocă că au fost luate măsuri de asigurare și aplicate interdicțiile prin încheierea nr.036-353/2011 din 26.05.2011 întru executarea documentului executoriu emis de SPR Anenii Noi nr. MAIO1469695 din 12.04.2011 privind încasarea în beneficiul statului a amenzii în mărime de 2400 lei, achitată de contravenient în numerar în baza bonului N0058, care ulterior a fost anulată.

Astfel, prin încheierea privind anularea măsurilor de asigurare nr. 036-353/2011 din 28.06.2011, s-a dispus anularea măsurilor de asigurare și au fost ridicate interdicțiile aplicate întru executarea documentului executoriu menționat mai sus.

Susține că în temeiul încheierii nr. 036-454/2011 din 30.06.2011, s-a aplicat sechestrul pe bunurile materiale, inclusiv și pe întreprinderea SC „Technolaser” SRL, care îi aparține cu drept de proprietate și asupra căruia a primit arvună în mărime de 2400 Euro conform recipisei din 28.12.2012 de la Egler Robert, astfel fiind nevoit să returneze dubla arvună încasată de la potențialul cumpărător în baza contractului de arvună nr.3 din 28.12.2012, care constituie suma de 4800 Euro și returnată la 28.01.2013 lui Egler Robert - potențialului cumpărător.

Consideră că în legătură cu aplicarea sechestrului și imposibilitatea efectuării modificărilor la Camera înregistrării de Stat privind înstrăinarea întreprinderii SC „Technolaser” SRL prin extrasul din Registrul de Stat al persoanelor juridice nr. 2221 din 26.01.2013 potențialul cumpărător Egler Robert a fost informat că întreprinderea dată are interdicție, care s-a confirmat prin datele din Registrul de stat din 26.01.2013, circumstanță care l-a făcut să renunțe la cumpărarea întreprinderii.

Solicită reclamantul repararea prejudiciului material constituit din: suma de 2400 lei - amendă achitată; 2400 euro - partea din dublu arvunei încasate pentru obligația de a înstrăina SC „Tehnolaser” SRL; cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 3500 lei și 800 lei - cheltuieli pentru administrarea și conservarea probelor, cheltuieli suportate în vederea deplasărilor (deplasare repetată la sediul Poliției Rutiere pentru returnarea numerelor de înmatriculare, deplasările la instanța de judecată, la 3 ședințe), precum și repararea prejudiciului moral în suma de 8000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 mai 2014, acțiunea a fost admisă în parte. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM în beneficiul lui Oriol Victor, cu titlu de prejudiciul material cauzat prin contravenție, suma de 2400 lei - amenda achitată; cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2000 lei; taxa de stat în mărime de 1305 lei; suma de 1000 lei cu titlu de prejudiciul moral, în total suma de 6705 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 02 iunie 2014 Ministerul Justiției și la 23 iunie 2014 Oriol Victor au declarat fiecare apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014 a fost respins apelul declarat de Oriol Victor și admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 29 mai 2014 cu emiterea noi hotărîri prin care acțiunea a fost respinsă integral

Instanța de apel la emiterea deciziei a concluzionat că circumstanțele prezentate în speță nu își regăsesc reglementarea în prezenta lege și respectiv reclamantul nu este în drept să solicite repararea prejudiciului. Astfel, pentru aplicabilitatea dispozițiilor Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii, ale instanței judecătorești, urmează să existe și să fie întrunite cumulativ (minim o condiție), atât a circumstanțelor prevăzute la art. 6 „Dreptul la repararea prejudiciului” cât și de art. 3 „Cazurile de recuperare a prejudiciului”, conform Legii nr. 1545 din 25.02.1998.

Instanța de apel a menționat că în calitate de condiție generală pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiuni ilegale ale organelor de urmărire penală sau ale instanțelor de judecată este necesar ca fapta să fie recunoscută drept ilicită. Nu orice acțiune a organelor de urmărire penală sau a instanțelor de judecată atrage răspunderea statului, ci numai cele enumerate exhaustiv în art. 3 din Legea nr. 1545.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) - f) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Conform art. 6 din aceeași lege, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive și

irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

În acest sens, instanța de apel a considerat că concluziile instanței de fond cu privire la admiterea acțiunii în vederea încasării prejudiciului material și moral sunt eronate. Astfel, prima instanță a admis neîntemeiat parțial acțiunea, deoarece în privința lui nu a fost aplicată sancțiunea contravențională de către instanța de judecată, dar de către agentul constatat.

La data de 23 martie 2015 Oriol Victor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emitere unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea integral.

În motivarea recursului recurentul a invocat interpretarea eronată a legii de către instanța de apel.

Recurentul nu este de acord cu mențiunile instanței de apel, precum că în cazul din speță sancțiunea a fost aplicată de către agentul constatat și nu de instanța de judecată. Susține că în cazul său a fost aplicată amendă. Apoi, după achitarea ei, la demersul agentului constatat către instanța de judecată, a fost ridicat permisul de conducere. Invocă că categoriile de sancțiuni sunt prevăzute de art. 3 lit.c) și e) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Menționează că în Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești e stipulat că procedurile contravenționale cad sub incidența caracterului penal al procedurilor și acestora li se aplică aceleași principii precum la examinarea procedurilor penale.

Susține că raportînd la circumstanțele pricinii condițiile stabilite exhaustiv în conținutul normei respective, aplicînd norma menționată, instanța de apel urma să extindă sensul normei juridice dincolo de ipotezele la care se referă, adică nu trebuia să se limiteze doar la procedurile penale ci și la cele contravenționale cărora li se aplică aceleași principii precum la examinarea procedurilor penale, astfel încălcîndu-se regulile de interpretare.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele pricinii nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data de 23 martie 2015 de către Oriol Victor se consideră a fi depus în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Oriol Victor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de

lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Oriol Victor ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Oriol Victor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru